

Simona SORA

Fiction-Ltd

**Complezență
Înălțarea la Ortopedie**

roman

POLIROM
2020

Nu reușea să-și dea seama dacă trupul de pe ciment era o fată: o fetiță ca o tanagră de Tlatilco însingerată, o figurină Kulli poate, care mai semăna și cu păpușile trei-sferturi ce apăruseră la Arădeanca exact în acel an, când ai ei începuseră s-o ducă la cămin, o grădiniță cu program prelungit în vechea casă cu verandă și etaj care aparținuse pe vremuri familiei doctorului Negru. Era îngrozită de felul în care, odată ajunsă acolo, dispărea toată lumea știută – Mica, Ticu, Mama, Rozina –, iar scena întunecoasă care mirosea a ciorbă de legume și lapte prins era ocupată de te miri cine. Se schimbau la grămadă, fete și băieți, își lăsau paltoanele, ghetetele și căciulile ude în dulăpioare cu numele lor pe ele, iar Maia trebuia să citească eticheta cu margini albastre de câteva ori ca să fie sigură că nu greșește dulapul. Numele de pe dulap nu-i spunea nimic, nu era ea aia (dar cine era ea?), nu se putea suprapune, oricât ar fi încercat, pe numele încolăcit și rotunjit pe care avea să-l poarte toată viața, un nume străin, fără noimă și care o lăsa complet rece. În schimb, numele păpușii trei-sferturi pe care o primise odată cu înscrierea la cămin era singurul nume posibil. După mai multe zile în care păpușa aia – nici mică, nici mare, cu păr castaniu și ochi căprui, cu o față comună, încruntată, dar numai pe o parte, ca și cum matrița în care-i turnaseră fața s-ar fi mișcat din greșeală – nu avusese nici un nume, întorcînd-o pe toate părțile, dezbrăcînd-o și îmbrăcînd-o la loc, punînd-o în

geantă și sub braț, spălînd-o pe față și redesenîndu-i sprîncenele, Maia descoperise, legat de mîna cu un fir alb, un cerc de plastic pe care scria Ada, iar numele i se păruse de la sine înțeles. O recunoscuse pe Ada: nici mică, nici mare, nici frumoasă, nici urîta, nici bună, nici rea, deși uneori, mai ales în timpul programului obligatoriu de somn, Ada devenea rea.

Mai întîi că ieșea de sub pătură – toate păturile miroseau a clor și Ada nu suporta mirosurile tari. Stătea așa, pe marginea patului metalic vopsit în alb, bălăbănindu-și picioarele și uitîndu-se plictisită în jur. Uite-le pe proastele alea din Gojdu, îi zicea Ada, cum se țin ele de mîna, se mai și pupă cînd cred ele că nu le vede nimeni și uite ce face Ovidiu, nu doarme, zice să te uiți la el, că vrea să-ți spună ceva, uită-te, Maia, la el, că altfel o să se țină de mîna cu Sanda Hațeganu. Iar Ovidiu, marea iubire secretă a Maiei, se uita cu coada ochiului la fata cea roșcată și plină de pistrui, în timp ce Maia își trăgea pătura bine peste cap și strîngea din pleoape. Ada nu avea însă limite: după ce stătea ce stătea pe marginea patului, băgîndu-le frica în oase tuturor copiilor care se prefăceau că dorm în fosta sală de muzică a conacului Negru, sărea pe parchetul lăcuit, pătat din loc în loc, și începea să se tîrască pe sub paturi, spionînd ritualurile de ațipire care numai nevinovate nu erau. Unul își sugea degetul mare de la picior, altul mînca sub pătură caramelle moi cu cacao, două fetițe identice se tot cățarau una peste cealaltă, zvîrcolindu-se și schimbînd locurile. Nu le pîra niciodată educatoarei, la urma urmei, nici ea n-avea voie s-o trimită pe Ada în recunoaștere.

Și păpușile ei mari, care nu avuseseră niciodată nume și care fuseseră reparate de zeci de ori pentru că, periodic, Maia le rupea mîinile, picioarele, pleoapele, gîtlejurile, dar niciodată rochiile, erau făcute tot la Arădeanca.

Vechea fabrică de jucării umplea Ardealul de păpuși: la fiecare doi ani apăreau câteva figuri noi în brațele tuturor fetelor, așa încît idealul lor de frumusețe fizică se schimba periodic. În anii '70, cînd ieșise păpușa blondă cu părul lung, toate canoanele de frumusețe explodaseră: pe o rază de cîteva sute de kilometri, toate fetițele pînă în 12 ani își doreau să fie blonde cu părul lung, iar pentru asta își turnau în cap apă oxigenată sau împrumutau perucile mamelor lor, și ele în mare vogă. Maia urma și ea tendințele și după ce nu-i reușise nici baia cu peroxid, nici albirea perucii materne, hotărîse să-și tundă zero păpușa și apoi să-i deseneze pe plasticul găurit de pe țeastă un puf castaniu posibil. Așa îi spusese maică-sii înainte ca ea să înceapă să urle: e o păpușă posibilă, omenească, asemănătoare cu ea și cu toate generațiile ei de păpuși dezmembrate și eviscerate cu un singur scop, pentru ca Maia să scoată din ele mecanismul misterios, ca o cutie mică de pateu, să-l cîntărească dintr-o mîină într-alta ca să audă scîncetul acela care-i confirma nu prezența vieții, nu, nu, nu era atît de proastă încît să mai creadă asta, ci complezența, felul în care este mimată, în unde concentrice și în diferite forme, viața.

Totuși, cum face să pară vie, ce zgomote scoate păpușa asta blondă, frumoasă, cu părul lung și trăsături perfecte, copiate din reviste străine de vreun designer subversiv al fabricii Arădeanca, dat afară prea tîrziu, cînd toate fetițele din Transilvania strîngeau deja în brațe idealul german de frumusețe, păpușa nemțească tipică, blondă cu ochi albaștri, cu pomeți înalți și pe fața căreia nu se putea citi nimic? Ce monstru de copil trebuie să fii ca să tunzi chilug minunea asta blondă și s-o colorezi apoi grotesc cu carioci căcănii, verzi și negre? Rezultatul nu era, de fapt, dezastuos, dar nimeni nu crezuse atunci

acest lucru. Dacă la televizoarele alb-negru din România acelor ani nu ar fi rulat doar *Zidul*, toți ar fi recunoscut în păpușa asexuată mîzgălită din cap pînă-n picioare cu excelente carioci Malzauber, aduse de Maria din Germania, o figură futuristă. După ce îi tăiase fir cu fir, Maia îi desenase păpușii pe față o mulțime de raze simetrice și egal distribuite, de la rădăcina fiecărui fir de păr și pînă acolo unde gîtul, prea gros, ar fi trebuit să intre în trunchi. Cu verde, apoi, desenase spirale pe tot trunchiul, iar cînd ajunsese între coapse, adunase firele retezate de pe scalp și îi făcuse păpușii o fustă galbenă, africană, pe care o lipise provizoriu cu bandă izolatoare șterpelită din cutia de unelte a lui taică-su. Și cum pantofii cădeau oricum, căci erau făcuți dintr-un plastic rigid și puși doar de formă, îi scosese cu totul și chiar lipise picioarele păpușii între ele cu prenadez. Rezultase o sirenă tatuată, foarte păroasă în partea de jos a corpului, la vederea căreia toată lumea țipa de oroare. Cealaltă păpușă mare a Maiei scăpase însă neatinsă. Nici măcar n-o scosese vreodată din sertarul cu jucării. Era păpușa normală, semăna cu toată lumea, de parcă fizionomistul fabricii Arădeanca ar fi mixat trăsăturile tuturor fetelor din grupa Maiei. Cine s-ar fi jucat cu păpușa din sertar? Și cum s-o numești? Daniela, Mirela, Crinela? Sanda, Mariana, Claudia, Camelia?

Ada, în schimb, era sora Maiei. Mai mult ca Rozina, stăpîna piticilor, cea care filtra toată apa minerală din zona transilvăneană și de bunăvoința căreia depindea, în fond, supraviețuirea Cetății Devei. Ada era sora ei neagră, sora rea care-i permitea Maiei să rămîină bună. Chiar și atunci cînd îngrijitoarea cea urîtă, tanti Iți, o botezase Cățeaua Căminului, fiindcă o mușcase pe una dintre penibilele din cartierul Gojdu, Maia arătase tot spre Ada. Ada o mușcase pe aia și-o va tot mușca de

cîte ori va vorbi tîmpenii și o va face pe Maia mincinoasă. De ce n-ar fi fost adevărat, în fond, că bunică-sa era o mare doamnă și că se născuse aici, în vechea casă cu porți verzi de lemn, în casa cu verandă și un imens salon de muzică? Era poate o exagerare, dar și singura soluție pentru ca Maia să poată rămîne cîte 12 ore pe zi în vîgăuna urît mirositoare ridicată parcă peste pămîntul reavăn tocmai ca să-i adăpostească pe ei, copiii abandonati dimineata și preluați seara, cînd nu mai aveau deloc viață în ei. Cu Ada lansată în casa astfel ocupată, Maia supraviețuise trei ani.

O dată pe săptămîină, la prînz, cînd termina școala, Rozina o lua pe Maia ca s-o ducă acasă. Imperativă, impasibilă, impavidă, Rozina o aștepta să-și schimbe hainele și botoșii cadrilați de interior, apoi o înșfăca de mîină și o ducea la dentist. Era un joc, cine știe cum începuse: Ai curaj? N-ai curaj! Lașul linge cașul! Maia detesta cașul, prefera ca Rozina s-o ducă săptămînal la dentist fără să aibă nevoie de asta, fără să aibă urmă de carie sau vreo durere de dinți. Intrau amîndouă preocupate la Stomatologia de lîngă Maternitate, îi scoteau fișa Maiei de la fișierul pe care scria *Copii* și se așezau la rînd la urgențe. Maia stătea pe scaunul cu Ada în brațe, ar fi trimis-o pe ea dacă ar fi avut dinți. Stăteau toate trei în mirosul de eugenol vînturat de uși și halate apretate, fără să vorbească, și așteptau cît era nevoie. În cele din urmă, dentistul o chema pe Maia în cabinet, ea intra numai cu Ada. Pe scaun indica o mîsea, sus sau jos, n-avea nici o importanță, doctorul se uita fără să vadă nimic, apăsă puțin, Maia zicea *au!* sau o punea pe Ada să țipe scurt, ca și cum i-ar fi atins un nerv cu acul. Aproape întotdeauna dentistul o credea: intra pe mîsea cu freza, curăța mîseaua sănătoasă și o plomba. Cînd terminase de plombat toate mîselele de lapte, Maia

fusese de acord să treacă la dinții din față. A fost însă mai greu, și pentru că dinții ei erau impecabili, se vedeau bine de jur împrejur, și cu ochiul liber, și cu mica oglindă concavă, dar și pentru că medicul stomatolog îi ceruse telefonul de acasă. Cu cine ești? Ai pe cineva cu tine? o întrebase el, iar Maia se făcuse mai mică decât Ada în scaunul prea înalt. Singură, zisese dintre pernele scaunului stomatologic, *sînt singură, n-am pe nimeni*, iar asta o înfuriat-o foarte tare pe Rozina cînd Maia i-a povestit, în drum spre casă. Cum să fii singură? Cum să n-ai pe nimeni? De unde ți-a venit prostia asta? Cine trimite copii singuri la dentist? Cum să fii singură cînd sîntem toți împreună? Cum să fii singură cînd noapte de noapte visezi că te joci cu o întreagă șleahță de puradei care nu stau nici în Dacia, nici în Gojdu, nici în centru, ci stau cu tine, pe lîngă tine și-n capul tău toată ziua? Mai știi cînd m-ai pus să le scriu numele, să nu-i uiți, și ți-ai vîrît foaia sub pernă? Cînd ajungem acasă, a zis Rozina, smucind-o pe Maia, care o urmărea cu gura căscată, te pun la peretele ăla pe care ai desenat fluierătura de adunat gașca: do re mi do re do sol sol do. Așa era? Ca să nu mai zici că ești singură...

La întoarcere, Rozina o trimitea să culeagă flori de prin grădinile pline de narcise, lalele și trandafiri care mărgineau pe atunci strada principală a orașului. Maia culegea brațe de flori, ajutată de Ada, căci porțile erau mereu deschise, le puneau în pungi de plastic, să nu le vadă nimeni, căci niciodată nu puteai ști ce babă nebună începea să țipe necontrolat. De parcă păsările, copiii și florile ar fi fost musai ale cuiva anume, zicea Rozina, iar Maia ar fi fost perfect de acord, dacă ar fi întrebat-o cineva.